

20 listopada 2006 roku

Bożena HARAZIM
Urząd Miejski w Gliwicach

EUROPEJSKIE PORTFOLIO JĘZYKOWE

10 października 2002 roku Rada Miejska w Gliwicach uchwałą nr XLI/989/2002 przyjęła do realizacji STRATEGIĘ ROZWOJU MIASTA GLIWICE NA LATA 2002-2022. W STRATEGII zamieszczono katalog konkretnych działań wynikających z zasad polityki regionalnej, które - poza innymi, obowiązkowymi - miały by mieć największy wpływ na podniesienie jakości życia w mieście i wzmocnienie pozycji Gliwic na społeczno-politycznej mapie kraju.

Wśród działań operacyjnych zamieszczonych w STRATEGII cztery dotyczyły edukacji i koordynację nad nimi powierzono Naczelnikowi Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego. Realizacja i koordynacja działań operacyjnych od 2002 roku wymagała od pracowników Wydziału Edukacji corocznego, pedantycznego planowania zadań szczegółowych i kosztów ich realizacji, prognozowania efektów realizacji zadań, ustalania mierników ich realizacji (efektów rzeczowych, społecznych, ekologicznych i innych) a następnie – co pół roku – dokonywania samooceny realizacji zadań zgodnie z przyjętymi miernikami i obliczania poniesionych kosztów (w tym kosztów własnych Miasta Gliwice).

Jedno z najważniejszych edukacyjnych działań operacyjnych STRATEGII pn.: „PROMOCJA KSZTAŁCENIA OGÓLNOKSZAŁCĄCEGO ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM NAUCZANIA JĘZYKÓW OBCYCH, INFORMATYKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI ORAZ PROWADZENIE PRZEDSIĘWZIĘĆ NA RZECZ INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ ORAZ WIEDZY O MIEŚCIE I SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ” zakłada rozbudowę i promocję systemu szkolnictwa ogólnokształcącego w mieście i podniesienie standardów życiowych mieszkańców Gliwic. Założono, że realizując skutecznie i pomyślnie działanie osiągnięte zostaną następujące efekty: ukształtuje się sieć ogólnodostępnych – również dla dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych - szkół ogólnokształcących spełniająca aspiracje mieszkańców Gliwic i podniesie się potencjał intelektualny mieszkańców.

Od 2002 roku w ramach tego działania operacyjnego podjęto i – poza nielicznymi – zrealizowano 38 zadań szczegółowych. Między innymi ponad standardowe zadania mające zapewnić wzrost efektywności nauczania języków obcych: Miasto Gliwice wyłoniło w ramach konkursu i prowadzi gimnazjum dwujęzyczne z językiem niemieckim, w przedszkolach miejskich umożliwiono prowadzenie dodatkowych, odpłatnych zajęć z języka angielskiego oraz języka francuskiego i włoskiego (w ramach współpracy z Nauczycielskim Kolegium Języków Obcych w Gliwicach), w szkołach podstawowych wprowadzono dodatkowe lekcje języków obcych od klasy I do III w ramach godzin lekcyjnych pozostających do dyspozycji dyrektora, duża liczba gimnazjów – na wniosek rodziców – zamieszcza w swoich planach nauczania drugi język obcy, dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych organizowane są – z pomocą organu prowadzącego - wyjazdy zagraniczne oraz realizowane są krajowe i zagraniczne programy i projekty językowe.

W ramach opisanego działania operacyjnego STRATEGII Miasto Gliwice wprowadziło w 2005 roku do prowadzonych przez siebie gliwickich gimnazjów EUROPEJSKIE PORTFOLIO JĘZYKOWE wraz z PASZPORTEM JĘZYKOWYM dla uczniów od 10 do 15 lat. Firmę „Omnibus Trading” sp z o.o. z Poznania, która dostarczyła EPJ wyłoniono w drodze przetargu nieograniczonego. W sierpniu 2005 roku dostarczono do gimnazjów 2 230 egzemplarzy EPJ, za które Miasto Gliwice zapłaciło 25 422 PLN brutto (stawka 0% VAT). Rozdając zakupioną pomoc dydaktyczną uczniom I klas gimnazjów szkoły wykorzystywały 2 156 egzemplarzy. Dla zapewnienia uzyskania satysfakcjonujących

efektów pracy z EPJ przeprowadzono we wrześniu 2006 roku we współpracy z nauczycielami konsultantami z Pracowni Języków Obcych Centralnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie bezpłatne szkolenie dla nauczycieli języków obcych pt. EUROPEJSKIE PORTFOLIO JĘZYKOWE W GMINIE GLIWICE. Każda szkoła biorąca udział w przedsięwzięciu została zaopatrzona w poradnik, jak nauczyć uczniów korzystać z EPJ, dla nauczyciela. W styczniu 2006 roku dyrektorom gimnazjów oraz nauczycielom zaproponowano warsztaty usprawniające pracę z EFJ, które za kwotę 1 000 PLN przeprowadziła gliwicka firma edukacyjna. Łącznie przeszkolono wszystkich dyrektorów gimnazjów publicznych w Gliwicach oraz 161 nauczycieli języków obcych. Inauguracja EPJ w Gliwicach miała miejsce 1 września 2005 roku w Gimnazjum Dwujęzycznym z językiem niemieckim w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 12 w Gliwicach.

EUROPEJSKIE PORTFOLIO JĘZYKOWE wraz z PASZPORTEM JĘZYKOWYM dla uczniów od 10 do 15 lat jest pomocą dydaktyczną, osobistym dokumentem uczącego się rozpoznawalnym na terenie całej Europy. Prezentuje profil językowy, wiedzę, doświadczenia i umiejętności językowe a także własne prace, dokumenty, refleksje i samoocenę posiadacza z różnych okresów praktycznej nauki we wszystkich znanych mu językach. EPJ ilustrując sukcesy ucznia motywuje go samodzielnej, świadomej, intensywnej i odpowiedzialnej nauki języków obcych. Systematycznie, na zasadach dobrowolności prowadzone EPJ dostarcza uczniowi konkretnego narzędzia, którym może kierować własną nauką języków obcych, dokonywać samooceny swoich postępów oraz planować kształcenie przez całe życie. Wielu nauczycieli języków obcych uważa, że nie jest obecnie możliwe nauczanie języków obcych bez EUROPEJSKIEGO PORTFOLIO JĘZYKOWEGO.

W lutym 2006 roku wśród uczniów I klas gliwickich gimnazjów przeprowadzono ankietę w celu zbadania, w jakim stopniu uczniowie wykorzystują EPJ. W ankiecie brało udział 1594 uczniów (z 1957 uczniów zapisanych do klasy gimnazjum), w tym 803 dziewczęta (z 930 zapisanych) i 791 chłopców (z 1027 zapisanych). Nie wszyscy uczniowie udzielali odpowiedzi na pytania. Niektórzy podkreślali dwie odpowiedzi do jednego pytania.

879 uczniów (57%) odpowiedziało, że rzadko ale systematycznie korzysta z EPJ. 724 uczniów (47%) stwierdziło, że EPJ nie jest im potrzebne. Korzystający z portfolio uznali, że jest to ciekawa pomoc dydaktyczna. 240 uczniów negatywnie oceniło tę pomoc. 2/3 pytanym uczniom potwierdziło, że nikt nie pomaga im w pracy z EPJ. Połowa ankietowanych korzystających z EPJ pracowała z nim samodzielnie; połowa – uzyskiwała pomoc nauczyciela albo widziała konieczność udzielenia takiej pomocy przez nauczyciela, rodziców czy innych uczniów. 30% uczniów potwierdziło skuteczność, a 39% częściową skuteczność EPJ przy ocenie własnego poziomu znajomości języków obcych. 31% nie zgodziło się, ze stwierdzeniem, że pomoc dydaktyczna pozwoliła im ocenić ten poziom. W dalszej części ankiety: 39% badanych potwierdziła konieczność korzystania z pomocy, 43% - nie miało zdania a 18% uczniów nie widzi potrzeby prowadzenia portfolio.

Po przeprowadzeniu ankiety wśród gimnazjalistów - stwierdziwszy, że EPJ jest nową, jeszcze nie w pełni zaakceptowaną formą pomocy dydaktycznej i nie w pełni zaakceptowaną przez nauczycieli – postanowiono w roku szkolnym 2006/2007 zakupić EPJ wyłącznie dla zadeklarowanych zwolenników korzystania z portfolio. W październiku br. Miasto Gliwice zakupiło 240 egzemplarze EPJ wraz z PJ dla uczniów od 10 do 15 lat oraz 10 egzemplarzy przewodnika metodycznego dla nauczycieli „Czego Janek się nauczy...” Barbary Głowackiej. Całkowity koszt zakupu i dostawy wyniósł 3 280 PLN (stawka 0% VAT). W EPJ zaopatrzone uczniów I klasy gimnazjalnej tylko w trzech szkołach.

Uważam, że w następnych latach – i po sukcesie jaki z pewnością osiągnie projekt JĘZYKI OBCE W SZKOLE - do grupy tej dołączą następne gimnazja....